

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

Warszawa, 19 lutego 2016 r.

DJE-WEK.054.4.2016.MSz

SEKRETARZ
Biura Prac Senackich

Wpłynęło dn. 22.02.16

nr. 841 podpis. *M*

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiedź na oświadczenie senatorskie nr BPS/043-08-83/16

Szanowny Panie Marszałku,

składam na Pana ręce odpowiedź na oświadczenie Senatora RP Pana Andrzeja Pająka złożone na posiedzeniu Senatu w dniu 13 stycznia 2016 r.

Szanowny Panie Senatorze,

uprzejmie informuję, że w stosowanej od roku szkolnego 2009/2010 podstawie programowej¹ zrezygnowano z wyodrębniania ścieżek edukacyjnych, natomiast cele edukacyjne oraz treści nauczania tych ścieżek włączono do podstawy programowej poszczególnych przedmiotów.

Cele i treści nauczania ścieżki edukacyjnej *Edukacja regionalna – dziedzictwo kulturowe w regionie* na poziomie edukacji wczesnoszkolnej (klasy I-III szkoły podstawowej) zostały zawarte obszarze *Edukacja społeczna*, zaś na wyższych etapach edukacyjnych w podstawie programowej przedmiotów takich, jak:

¹ uregulowanej w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół zastąpionym rozporządzeniem z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. poz. 977 oraz z 2014 r. poz. 803)

historia i społeczeństwo, historia, wiedza o społeczeństwie, geografia, wiedza o kulturze, etyka.

Zgodnie z przepisami obowiązującej podstawy programowej treści z zakresu edukacji regionalnej są realizowane na wszystkich etapach edukacyjnych, począwszy od wychowania przedszkolnego.

W przedszkolu dzieci poznają swoją miejscowość, ważniejsze instytucje, które się w niej znajdują, ponadto wybrane zabytki, dzieła sztuki oraz tradycje i obrzędy ludowe ze swojego regionu.

Edukacja w szkole podstawowej obejmuje wzmocnienie identyfikacji uczniów z regionem, rodziną i tradycjami rodzinnymi, zapoznanie z najbliższą okolicą, ważniejszymi obiektami i tradycjami, przygotowanie do dobrych relacji z sąsiadami w miejscu zamieszkania, do uczestnictwa w wydarzeniach organizowanych przez lokalną społeczność. Uczniowie poznają symbole narodowe, najważniejsze wydarzenia historyczne, ludzi szczególnie zasłużonych dla ich miejscowości. Nacisk kładzie się również na przygotowanie uczniów do podejmowania działań na rzecz przyrody w swoim środowisku.

Na lekcjach języka polskiego w kontakcie z dziełami kultury uczniowie kształtują poczucie własnej tożsamości, wspólnoty i postawę patriotyczną.

Zajęcia muzyki i plastyki umożliwiają uczniom poznanie polskich tańców narodowych i ludowych, ze szczególnym uwzględnieniem tańców własnego regionu, wybrane dzieła sztuki, zabytki i tradycje środowiska lokalnego i regionalnego, zachęcają do uczestnictwa w życiu kulturalnym tych środowisk.

Treści nauczania realizowane w ramach historii i społeczeństwa dotyczą kultywowania tradycji i gromadzenia pamiątek rodzinnych, opisywania „Małej Ojczyzny” pod kątem tradycji historyczno – kulturowej, upamiętniania postaci i wydarzeń z przeszłości „Małej Ojczyzny”, świąt narodowych, symboli państwowych i miejsc ważnych dla pamięci narodowej.

Przedmiot przyroda kieruje uwagę uczniów na zagadnienia dotyczące ochrony przyrody, w tym ochrony najbliższego środowiska naturalnego i podejmowania działań w tym zakresie oraz ochrony dorobku kulturowego lokalnej społeczności.

Na zajęciach technicznych uczniowie opracowują projekty racjonalnego gospodarowania surowcami wtórnymi w najbliższym środowisku, a uczniowie gimnazjum mogą ponadto realizować zajęcia związane z rękodziełem regionalnym.

W treściach programowych zajęć wiedza o społeczeństwie przewidziano m.in. zagadnienia dotyczące społeczności lokalnej (np. udział w wyborach lokalnych), samorządności (zilustrowanej przykładami z życia regionu

i miejscowości), podstawowych informacji o gminie, wydarzeniach i postaciach z jej dziejów, promocji gminy lub regionu, zatrudnienia, związków między swoim życiem a sytuacją społeczności lokalnej, form aktywności obywateli w ramach społeczności lokalnej, regionu, państwa.

Na lekcjach geografii, uczniowie omawiają zjawiska i procesy zachodzące w najbliższym środowisku geograficznym i przyrodniczym, gospodarce i życiu społecznym regionu. Celem tego przedmiotu jest również kształtowanie postaw, w tym ciekawości świata poprzez zainteresowanie własnym regionem i Polską, odpowiedzialności za środowisko przyrodnicze i kulturowe własnego regionu i Polski, patriotyzmu i poczucia tożsamości (lokalnej, regionalnej, narodowej) przy jednoczesnym poszanowaniu innych narodów i społeczności.

Przedmiot wiedza o kulturze ma na celu przygotowanie uczniów do aktywnego współtworzenia kultury lokalnej. Uczy odnoszenia elementów kultury (zachowania, zwyczaje, praktyki, przedmioty materialne, dzieła sztuki) do grupy społecznej (rodzina, rówieśnicy, społeczność lokalna, naród), interpretowania praktyk kultury z najbliższego otoczenia oraz dostrzegania relacji między kulturami: lokalną, regionalną, narodową i europejską ujawniającymi się w konkretnych dziełach sztuki i praktykach kultury.

Odpowiadając na pytania Pana Senatora, uprzejmie informuję o rozpoczęciu ogólnopolskiej debaty na temat przyszłości polskiej edukacji pn. „Uczeń. Rodzic. Nauczyciel – Dobra Zmiana”. Harmonogram debaty obejmuje prace 1840 ekspertów w 16 grupach tematycznych oraz 16 debat wojewódzkich z udziałem rodziców, uczniów i samorządowców.

Jednym z kluczowych tematów prac ekspertów jest podstawa programowa kształcenia ogólnego. Ekspertami są praktycy i teoretycy – nauczyciele i wykładowcy akademicy. Są to osoby, które odpowiedziały na zaproszenie MEN do wspólnej pracy nad zmianami w polskich szkołach.

Jednocześnie pragnę dodać, że pod koniec lutego zostanie uruchomiona strona internetowa poświęcona debatom. Znajdą się na niej informacje dotyczące pracy ekspertów oraz spotkań organizowanych w różnych częściach kraju. Za pośrednictwem strony możliwe będzie również przesyłanie uwag, wniosków i spostrzeżeń dotyczących edukacji.

Pragnę zapewnić, że Ministerstwo Edukacji Narodowej zadba o odpowiedni zakres edukacji regionalnej w nowej podstawie programowej.

Łączę wyrazy szacunku,

Z upoważnienia
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ
Maciej Kopeć
Podsekretarz Stanu